

SLOVENSKÁ KOMORA
DAŇOVÝCH PORADCOV

Tlačová správa SKDP

Pri práci na voľnej nohe je dôležitejší skutočný obsah činnosti, nie názov zmluvy

Bratislava, 27. augusta 2025

Na Slovensku rastie počet mladých ľudí, ktorí namiesto tradičného zamestnania volia flexibilnejšie formy práce. Najčastejšie ide o prácu na voľnej nohe (tzv. freelancing), ktorú právne zastrešuje najmä živnosť alebo autorské zmluvy. Tento trend prináša väčšiu slobodu a nezávislosť, no zároveň aj väčšiu zodpovednosť. Správna voľba formy spolupráce totiž rozhoduje nielen o výške daní a odvodov, ale aj o legálnosti pracovného vzťahu.

„Pri voľbe formy samostatnej zárobkovej činnosti je kľúčové pamätať na princíp, že obsah má prednosť pred formou. Vždy je potrebné najskôr analyzovať skutočný charakter činnosti – či ide o sústavné podnikanie, alebo napríklad o jednorazovú autorskú prácu. Zvolená zmluva alebo oprávnenie na výkon činnosti má následne dať tejto realite správny právny rámec. Až potom prichádza na rad otázka daní, odvodov a administratívnej záťaže, ktoré sa odvíjajú od tohto prvotného posúdenia,“ vysvetľuje daňový poradca Slovenskej komory daňových poradcov (SKDP) Ján Vajcík.

Autorská zmluva je typická najmä pre kreatívne profesie, akými sú napr. copywriteri, dizajnéri či programátori a z hľadiska administratívy je jednoduchšia, keďže autorovi diela spravidla odpadá povinnosť platiť odvody. Administratívne zjednodušenie sa často týka aj samotného vysporiadania dane. „Pri takomto licenčnom vzťahu zodpovednosť za zdanenie príjmu často preberá objednávateľ, ktorý pri výplate odmeny z nej zrazí daň,“ uviedol Ján Vajcík.

Živnosť môže byť lepšou a možno aj nevyhnutnou voľbou pri dlhodobjších projektoch, pravidelných službách či práci s viacerými klientmi. Prináša síce povinnosť platiť odvody, no zároveň zabezpečuje aj nárok na dávky zo Sociálnej poisťovne, akými sú dôchodok, materské alebo nemocenské.

Dosahovanie príjmu na základe licenčnej zmluvy, typické pre kreatívne a duševné činnosti (napr. písanie, grafický dizajn, programovanie), môže byť zase výhodnejšie pri jednorazových projektoch alebo celkovo nižších príjmoch.

Začínajúci živnostníci musia od prvého dňa platiť zdravotné odvody, v roku 2025 minimálne vo výške 107,25 eura mesačne, ktoré podliehajú ročnému zúčtovaniu. Sociálne odvody sa platia spravidla až od druhého roka podnikania, a to len v prípade, ak príjmy prekročia zákonom stanovený limit. „Výšku a platenie odvodov môže ovplyvniť súbeh podnikania so zamestnaním, štatút študenta alebo dôchodcu, poberanie materského či rodičovského príspevku, ale aj to, či už človek v minulosti podnikal. Preto pred samotným založením živnosti je dobré informovať sa v zdravotnej a Sociálnej poisťovni,“ odporúča Vajcík. Živnostníci majú možnosť uplatniť si paušálne výdavky vo výške 60 % z príjmov (maximálne 20 000 eur ročne) a priaznivú sadzbu dane 15 % pri zdaniteľných príjmoch do 100 000 eur.

Podľa SKDP je pri voľbe zmluvného vzťahu rozhodujúce najmä to, aby bol v súlade so skutočnou podstatou vykonávanej činnosti. Ak by bola zmluva uzatvorená len s cieľom znížiť daňovú povinnosť, správca dane na ňu nemusí prihliadať. „Kľúčové je, aby zvolená právna forma zodpovedala skutočnému charakteru činnosti, pretože práve to má dosah na čistý príjem aj budúce nároky na dôchodok či sociálne zabezpečenie. Ak by zmluva slúžila len na obchádzanie zákona, správca dane na ňu v zmysle Daňového poriadku nemusí vôbec prihliadať. Preto odporúčame ešte pred začiatkom podnikania konzultáciu s odborníkom,“ dodáva Vajcík.

O SKDP

Slovenská komora daňových poradcov (SKDP) združuje daňových poradcov a udržiava úroveň daňového poradenstva na Slovensku. Jej cieľom je podporovať všetkých členov komory v ich profesii a poskytovať im pravidelné odborné vzdelávanie počas celej kariéry. Podieľa sa na príprave legislatívy a snaží sa ovplyvniť jej výslednú podobu. Slovenská komora je členom medzinárodnej Európskej daňovej konfederácie (CFE - Confederation Fiscale Européenne), ktorá združuje národné organizácie (komory).

V prípade otázok kontaktujte:

Slovenská komora daňových poradcov
Mgr. Martina Rybanská
špecialistka pre PR a internú komunikáciu
email: press@skdp.sk
tel: +421 915 908 760